

Welkom!

Instructie-avond akker-vogel-randenbeheer

Maandag 15 februari 2016

KennisCentrum
Natuur en
Leefomgeving

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Opening en voorstellen

- Plattelandscoöperatie Peel & Maas regio
  - Boeren met Natuur

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Toelichting project Maatschappelijk Agrarisch Natuurbeheer van KennisCentrum Natuur en Leefomgeving

Lerend beheren!

KennisCentrum
Natuur en
Leefomgeving

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Stand van zaken overeenkomsten:

- Vastgestelde afspraken 2016
  - Intekening percelen
- Contract met beheereisen en beheervoorschriften

“Lerend beheren in 2016”

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

De afgesloten pakketten:

- **Wintervoedselakker A en B**
- **Vogelakker roulerend en meerjarig**
  - **Kruidenrijke akker A, B, C**
  - **Kruidenrijke akkerranden**

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Wintervoedselakker A en B

Pakket Wintervoedselakker, Pakket a: 15 mei-15 maart

Pakket b: 1 augustus – 15 maart

Beschrijving

Wintervoedselakkers zijn belangrijk voor in Nederland overwinterende vogels. Niet geoogte zaden dienen voor hen als voedsel. Om deze reden is het belangrijk dat in de periode dat overwinterende vogels voedsel op de beheerde percelen zoeken er hier een zaaddragend gewas op staat.

Beheereisen

Er wordt een rustperiode in acht genomen vanaf het moment dat ingezaaid is (zie aanvullende beheervoorschriften, op zijn laatst 1 augustus) tot en met 15 maart van het volgende kalenderjaar

In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats minimaal 90 % tot maximaal 100 % van de beheereenheid bestaat uit zomergraan, bladrammenas of een combinatie van deze gewassen (meezaaien van wikke of andere kruiden , zie aanvullende beheervoorschriften) .

Na inzaai blijft het gewas staan tot 15 maart van het volgende kalenderjaar.

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

– **Aanvullende beheervorschriften**

- Tijdstip van inzaai en type mengsel:
  - Bij inzaai voor 1 juni: zomertarwe met onderstaande bijvoegingen
  - Bij inzaai na 1 juni (en op zijn laatst 1 augustus): Japanse haver met onderstaande bijvoegingen
  - In overleg met de deelnemer wordt bezien of een combinatie van zomergraan en bladrammenas in stroken naast elkaar geteeld kunnen worden;
- Na het afsluiten van de (beschikte) contract worden nadere afspraken gemaakt over de exacte invulling van het beheer. In goed overleg tussen deelnemer en veldmedewerker kunnen ook gedurende de contractperiode activiteiten tussentijds bijgesteld worden. Dit gebeurt op basis van nieuwe inzichten ten aanzien van het ecologisch doelbereik die gedurende de beheerperiode opgedaan worden door zowel deelnemer als het collectief. De deelnemers trekken onder ondersteuning van experts in het collectief gezamenlijk op om inzichten en kennis op te doen en te delen;
- Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan tijdens de rustperiode;
- Bij overlast van ratten mogen de delen waar zich ratten bevinden geklepeld worden: niet meer dan 10% van het beheereenheid. Een en ander steeds pas na overleg en toestemming van de veldmedewerker;
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol Chemische bestrijding bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op de website van SCAN [Protocol Chemische bestrijding](#).

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Dit pakket is geheel vollevelds.

OPTIE 1:

Het Brabants landschap gebruikt mengsels met heel veel granen voor wintervoedselakkers. Granen zijn hier ook het meest geschikt voor.

Ter info: Zomertarwe zaaihoeveelheid standaard +/- 140 Kg/ha.

Hierbij een mengsel wat voldoet :

40%	Zomertarwe (bij laat zaaien Japanse haver)
3%	Bladrammenas
5%	Gele mosterd (extra)
15%	Vlas
12%	Boekweit
15%	Vogelwikke (extra)
5 %	Korenbloem
5%	Klaproos

Bovenstaand mengsel is gericht op voedselplanten die zaden en nectar leveren. Mengsel moet ieder jaar opnieuw gezaaid worden.

Zaaiadvies: 30-40 Kg/ha

Combinatie met zomergranen bijvoorbeeld; Triticale, zomergerst, zomertarwe, haver.

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

OPTIE 2:

Zaaihoeveelheid: 5,0 gr/m² = 50 kg/ha

Norm landbouw 150 – 200 kg ha

Mengsel eerste jaar

Bouwlandgewas	Wet. naam	Percentage
Zomertarwe (korte soort)	<i>Triticum</i>	50%
Triticale	<i>Triticale x triticale</i>	15%
Zomergerst (korte soort)	<i>Hordeum distochon</i>	12%
Boekweit	<i>Fagopyrum</i>	9%
Vlas	<i>Linum usitatissimum</i>	9%
Bladrammanas	<i>Raphanus sativus</i>	1%
Akkerflora	Wet. Naam	Percentage
Gele ganzenbloem	<i>Chrysanthemum segetum</i>	1,0%
Gewone klaproos (wild)	<i>Papaver rhoeas</i>	1,0%
Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	1,0%
Incarnaatklaver	<i>Trifolium incarnatum</i>	1,0%

Mengsel vervolgjaren (2 t/m 6)

Bouwlandgewas	Wet. naam	Percentage
Zomertarwe (korte soort)	<i>Triticum</i>	50%
Triticale	<i>Triticale x triticale</i>	15%
Zomergerst (korte soort)	<i>Hordeum distochon</i>	12%
Boekweit	<i>Fagopyrum</i>	10%
Vlas	<i>Linum usitatissimum</i>	9%
Akkerflora	Wet. Naam	Percentage
Gele ganzenbloem	<i>Chrysanthemum segetum</i>	1,0%
Gewone klaproos (wild)	<i>Papaver rhoeas</i>	1,0%
Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	1,0%
Incarnaatklaver	<i>Trifolium incarnatum</i>	1,0%

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Vogelakker Roulerend

Beschrijving

Vogelakkers dienen 's zomers en 's winters als foerageergebied voor akkervogels in open akkergebieden. Vogelakkers dienen ook als broedhabitat, bijvoorbeeld voor Patrijs, Veldleeuwrik en Gele kwikstaart. Vogelakkers bieden een veilig broedhabitat. De terreinen zijn onder meer aantrekkelijk voor muizen, die op hun beurt weer een belangrijke prooi zijn voor muizenetende soorten als Torenvalk en uilen. In het grotere geheel dienen vogelakkers de biodiversiteit van het agrarisch gebied omhoog te stuwen.

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Minimaal 90 % en maximaal 100 % van de beheereenheid bestaat tussen 1 juni en 15 november uit één van de volgende gewassen of teelten: granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), braak, bladrammenas of een combinatie van deze [9]
- De beheereenheid wordt niet beweid. [11]

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Aanvullende beheersvoorschriften

- De beheereenheid bestaat uit een perceel, met een afwisseling van stroken meerjarig eiwitgewas (luzerne/rode klaver), braakstrook en een kruidenrijke graanstrook. De exacte invulling (aantal en breedte) van de stroken wordt afhankelijk van vorm perceel samen met deelnemer ingevuld.
- De kruidenrijke natuurbraak wordt jaarlijks eenmaal bij voorkeur in voorjaar voor 1 april bewerkt (gemaaid, geklepeld, losgetrokken, eventueel afgevoerd en eventueel bestreden tegen probleemkruiden), In het geval er zomergraan wordt gezaaid zie graan
- De kruidenrijke graanstrook wordt bij zomergraan in voorjaar ingezaaid en bij wisseling na luzerne in herfst met wintertarwe.
- De eiwitgewassen (luzerne/klaver) worden normaliter jaarlijks meerdere malen (minimaal 1x) geoogst met tussenpozen van 7-8 weken rekening houdend met het broedgedrag van de Veldleeuwerik en/of Patrijs. maar ook met insecten
- Het kruidenrijke graan wordt in gangbare dichtheden gezaaid in de gangbare periode en mag niet worden geoogst waardoor in feite een wintervoedselveldje in de vogelakker ontstaat.
- Het graan blijft staan tot 15 maart van het volgende kalender jaar en dient daarna geklepeld en ondergewerkt (of afgevoerd) te worden in het geval dat er een zomergraan wordt gezaaid. In het geval het een braakstrook wordt zie kruidenrijke braak.
- De beheereenheid mag alleen worden bemest op het gedeelte met eiwitgewassen, en wel binnen 2 dagen na een maaibeurt. Als er bemest wordt is alleen runder- en schapenmest (met voorkeur voor biologisch) toegestaan. Andere vormen van dierlijke mest en kunstmest zijn (i.v.m. te hoge fosfaatgehalte) niet toegestaan.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol Chemische bestrijding bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op de website van SCAN [Protocol Chemische bestrijding](#);
- Bij overlast van ratten mogen de delen waar zich ratten bevinden geklepeld worden: niet meer dan 10% van het beheereenheid. Een en ander steeds pas na overleg en toestemming van de veldmedewerker;
- In goed overleg tussen deelnemer en veldmedewerker kunnen activiteiten tussentijds bijgesteld worden. Dit gebeurt op basis van nieuwe inzichten ten aanzien van het ecologisch doelbereik die gedurende de beheerperiode opgedaan worden door zowel deelnemer als het collectief. De deelnemers trekken onder ondersteuning van experts in het collectief gezamenlijk op om inzichten en kennis op te doen en te delen.

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

	vogelakker						
	strook 1	strook 2	strook 3				oogst luzerne
jaar 1	luzerne	zomergraan	braak			8-mei	
jaar 2	luzerne	braak	zomergraan			15-mei	1e snede
jaar 3	luzerne	zomergraan	braak			22-mei	
jaar 4	wintertarwe	luzerne	braak			29-mei	
jaar 5	zomergraan	luzerne	braak			5-jun	
jaar 6	braak	luzerne	zomergraan			12-jun	
jaar 7	braak	wintertarwe	luzerne			19-jun	
jaar 8	braak	zomergraan	luzerne			26-jun	
jaar 9	zomergraan	braak	luzerne			3-jul	2e snede

Strook braak-luzerne-graan/kruiden

Meerjarig eiwitgewas:

50% Luzerne, 50% Rode klaver

Zaaiadvies: 25 Kg/ha

Gras/graan/kruidenmengsel:

10% Zomergerst
10% Triticale
20% Zomertarwe
10% Timothee
5% Kroppaar
5% Beemdlangbloem
5% Vlas
5% Serradelle
5% Bladkool
5% Stoppelknollen
5% Inkarnaat rolklaver
5% Phacelia
5% Kleine Pimpernel
2% Bladrammenas
1% Pastinaak
1% Wilde chichorei
1% Gewoon Duizendblad

Zaaiadvies: 50 kg/ha

Pakket Vogelakker, Pakket b Vogelakker meerjarig

Beschrijving

Vogelakkers dienen 's zomers en 's winters als foerageergebied voor akkervogels in open akkergebieden. Vogelakkers dienen ook als broedhabitat, bijvoorbeeld voor Patrijs, Veldleeuwerik en Gele kwikstaart. Vogelakkers bieden een veilig broedhabitat. De terreinen zijn onder meer aantrekkelijk voor muizen, die op hun beurt weer een belangrijke prooi zijn voor muizenetende soorten als Torenvalk en uilen. In het grotere geheel dienen vogelakkers de biodiversiteit van het agrarisch gebied omhoog te stuwen.

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Minimaal 90 % en maximaal 100 % van de beheereenheid bestaat tussen 1 juni en 15 november uit één van de volgende gewassen of teelten: granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), braak, bladrammenas of een combinatie van deze [9]
- De beheereenheid wordt niet beweid. [11]

Aanvullende beheervorschriften

- De beheereenheid bestaat uit een perceel, met een afwisseling van stroken meerjarig eiwitgewas (luzerne/rode klaver) en een kruidenrijke natuurbraak en een kruiden/graanstrook. De exacte invulling (aantal en breedte) van de stroken wordt afhankelijk van vorm perceel samen met deelnemer ingevuld.
- Van het niet betaalde gedeelte (kruidenrijke natuurbraak) wordt jaarlijks maximaal 50 % gemaaid, en wel na 1 augustus.
- De eiwitgewassen worden normaliter jaarlijks 2, 3, of 4x per jaar (maar minimaal 1x) geoogst, rekening houdend met het broedgedrag van de Veldleeuwerik en/of Patrijs.
- Als zomergraan met kruiden wordt bijgaand in gangbare dichtheden gezaaid in de gangbare periode en mag niet worden geoogst waardoor in feite een wintervoedselveldje in de vogelakker ontstaat.
- Het graan/kruiden blijft staan tot 15 maart van het volgende kalender jaar en dient daarna geklepeld of gemaaid en daarna ondergewerkt of afgevoerd te worden in het geval dat er een zomergraan wordt gezaaid.
- De beheereenheid mag alleen worden bemest op het gedeelte met eiwitgewassen, en wel binnen 2 dagen na een maaibeurt. Als er bemest wordt is alleen rundermest toegestaan. Andere vormen van dierlijke mest en kunstmest zijn niet toegestaan.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het [Protocol Chemische bestrijding](#) bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op de website van SCAN.

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Pakket Kruidenrijke akker, pakketten a t/m c

Pakketten

- a) Drie van de zes jaar graan
- b) Vier van de zes jaar graan
- c) Vijf van de zes jaar graan

Beschrijving

De kruidenrijke akker is van belang voor diverse soorten fauna in kleinschalige landschappen. De nectar, het stuifmeel, de zaden en de aangetrokken insecten vormen een interessante voedselbron voor veel dieren. Een goed ontwikkelde kruidenrijke akker is een bont pallet van grijsgeel of groengeel wuivende korenhalmen, rode klaprozen, witte kamilles en blauwe korenbloemen. Een niet te dicht gaangewas biedt ruimte voor de gewenste kruiden: de dichtheid van het gewas is een resultante van bemestingsniveau en niet van zaaidichtheid. De effectiviteit van het pakket wordt sterk verhoogd indien ruimte wordt geboden voor de vestiging en handhaving van een aantal zeldzame akkerkruiden. Akkerkruiden zijn eenjarig in akker en kunnen door goed beheer via zaad overleven en zich steeds vermeerderen.

Percelen waarop dit pakket afgesloten is, hebben in minimaal 3 van de 6 jaar een gaangewas. In de overige jaren is het aan de beheerder zelf wat te verbouwen. Omdat geen kunstmest gebruikt wordt, en het chemisch bestrijden van onkruiden eveneens niet toegestaan is, zijn de omstandigheden gunstig voor de ontwikkeling van akkerflora.

Beheereisen

Minimaal 40% tot maximaal 100% van de beheereenheid bestaat van 15 mei tot 15 juli uit het gewas graan (niet zijnde maïs).

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Aanvullende beheervoorschriften

- Voor de zaaidichtheden worden de gangbare normen aangehouden (richtlijn: haver 160 kg; tarwe 50 kg en Rogge 100 kg/ha).
- Inzaai van zaadmengsel passend bij de streek, in overleg met veldmedewerker.
- Het eerste jaar wordt gebruikt om in de provincie aan zaaigoed van streekgeen akkerflora te komen. In jaar twee wordt deze op de kruidenrijke akkers bijgezaaid, waarbij deze als kweekbed kan gaan dienen. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende soorten waarbij korenbloem, klaproos een van de logische meer gewone soorten is. Meer zeldzame Rode lijstsoorten is de ambitie.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes of kleefkruid.
- Bemesting van de beheereenheid met kunstmest of drijfmest is niet toegestaan. Samen met de veldmedewerker wordt afgestemd of bemesting met stalmest bevorderlijk is voor ecologisch doelbereik (afhankelijk van grond/voedselrijkdom bodem);
- De optimale mestgift voor een beheereenheid wordt onder begeleiding van experts en aan de hand van monitoring van de ecologische resultaten (meest eenvoudig: ziet een voorbijganger verschil met niet-agrarisch natuurbeheer) samen met de deelnemer in de beheerplanperiode ontwikkeld.
- Voor de effectiviteit van het beheer op akkerkruidontwikkeling is er restrictie op de bemestingshoeveelheid nodig ten opzichte van volledig benutte (volgens wettelijke) bemestingsruimte) bemeste percelen. Alleen bepaalde landschappelijke flora als Korenbloemen, Kamilles en Klaprozen maken dan een kans, maar de meer bescheiden flora heeft een lager bemestings- en productieniveau nodig. In overleg met de veldmedewerker wordt bekeken of een bemestingsgradiënt naar de rand van het perceel mogelijk is, zodat in de schralere rand (bijv. 6 meter) meer kwetsbare soorten tot ontwikkeling zouden kunnen komen. *Pakket a*: Drie van de zes jaar graan: In tenminste drie van de zes jaren van de beheerperiode wordt graan (met uitzondering van maïs) verbouwd.
- *Pakket b*: Vier van de zes jaar graan: In tenminste vier van de zes jaren van de beheerperiode wordt graan (met uitzondering van maïs) verbouwd.
- *Pakket c*: Vijf van de zes jaar graan: In tenminste vijf van de zes jaren van de beheerperiode wordt graan (met uitzondering van maïs) verbouwd;
- Samen met de veldmedewerker wordt afgestemd of afwisseling tussen zomer- en wintergraan mogelijk is op de beheereenheid in de zesjarige beheerplanperiode;
- Samen met de veldmedewerker wordt afgestemd of het laten staan van stoppel mogelijk is op de beheereenheid;
- In goed overleg tussen deelnemer en veldmedewerker/expert kunnen activiteiten tussentijds bijgesteld worden. Dit gebeurt op basis van nieuwe inzichten ten aanzien van het ecologisch doelbereik die gedurende de beheerperiode opgedaan worden door zowel deelnemer als het collectief. De deelnemers trekken onder ondersteuning van experts in het collectief gezamenlijk op om inzichten en kennis op te doen en te delen.

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Pakket Kruidenrijke akker, pakketten a t/m c

Vollevelds en tweede jaar aangevuld met streekeigen zaad

OPTIE 1:

Kruidenrijke akker, Pakket

30%	Zomertarwe
15%	Zomergerst
12%	Triticale
13%	Vlas
13%	Boekweit
4%	Korenbloem
4%	Klaproos
4%	Gele ganzenbloem
3%	Echte kamille
2%	Incarnaatklaver

Plattelands- coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

OPTIE 2:

Zaaihoeveelheid: 5,0 gr/m² = 50 kg/ha

Norm landbouw 150 – 200 kg ha

Mengsel eerste jaar

Bouwlandgewas	Wet. naam	Percentage
Zomertarwe (korte soort)	<i>Triticum</i>	50%
Triticale	<i>Triticale x triticale</i>	15%
Zomergerst (korte soort)	<i>Hordeum distochon</i>	12%
Boekweit	<i>Fagopyrum</i>	9%
Vlas	<i>Linum usitatissimum</i>	9%
Bladrammanas	<i>Raphanus sativus</i>	1%
Akkerflora	Wet. Naam	Percentage
Gele ganzenbloem	<i>Chrysanthemum segetum</i>	1,0%
Gewone klaproos (wild)	<i>Papaver rhoeas</i>	1,0%
Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	1,0%
Incarnaatklaver	<i>Trifolium incarnatum</i>	1,0%

Mengsel vervoljaren (2 t/m 6)

Bouwlandgewas	Wet. naam	Percentage
Zomertarwe (korte soort)	<i>Triticum</i>	50%
Triticale	<i>Triticale x triticale</i>	15%
Zomergerst (korte soort)	<i>Hordeum distochon</i>	12%
Boekweit	<i>Fagopyrum</i>	10%
Vlas	<i>Linum usitatissimum</i>	9%
Akkerflora	Wet. Naam	Percentage
Gele ganzenbloem	<i>Chrysanthemum segetum</i>	1,0%
Gewone klaproos (wild)	<i>Papaver rhoeas</i>	1,0%
Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	1,0%
Incarnaatklaver	<i>Trifolium incarnatum</i>	1,0%

Pakket Kruidenrijke akkerranden, verschillende breedtes

Beschrijving

Beheerde akkerranden kunnen verschillende functies hebben. Ze kunnen dienen als broed-, schuil- en foerageergebied voor akkervogels, zoals de Grauwe Kiekendief, Veldleeuwerik en Patrijs. Dit is vooral aan de orde in grootschalige open akkerbouwgebieden, met voldoende brede randen.

In kleinschalige landschappen kunnen akkerranden echter ook een belangrijke functie hebben, als voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten vogels, zoogdieren, insecten, reptielen en amfibieën.

Tenslotte kunnen akkerranden langs waterlopen dienen als middel om drift bij chemische bestrijding in de akker naar de waterloop toe te verminderen. De natuurlijke vijanden die al dan niet ingezaaide kruiden aantrekken kunnen bovendien bijdragen aan een verminderde noodzaak voor chemische bestrijding.

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- De beheereenheid bestaat in ieder geval van 15 mei tot 1 september (maar kan ook langer afhankelijk van beheerplan, zie eerste punt aanvullende beheervoorschriften) uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), braak of een combinatie van deze.
- De beheereenheid wordt niet beweid.

Aanvullende beheersvoorschriften

- Het Collectief stelt een beheerplan op, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd rekening houdend met de soorten waarvoor het pakket wordt ingezet: ecologische gebiedskennis is hier belangrijk. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden bewerkt;
- In goed overleg tussen deelnemer en veldmedewerker kunnen activiteiten tussentijds bijgesteld worden. Dit gebeurt op basis van nieuwe inzichten ten aanzien van het ecologisch doelbereik die gedurende de beheerperiode opgedaan worden door zowel deelnemer als het collectief. De deelnemers trekken in het collectief gezamenlijk op om inzichten en kennis op te doen en te delen;
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden.
- Bij pakketten a en b: de beheereenheid mag in de periode van 1 september tot 15 april geploegd worden, afhankelijk van het beheerplan (zie eerste punt). Bij voorkeur wordt er niet geploegd en hoeft er maar eenmaal ingezaaid te worden. Indien wel geploegd is, is jaarlijks zaaien tenminste de eerste twee jaar van de beheerperiode noodzakelijk;
- Bij pakketten b, d, e en f: de beheereenheid mag niet geploegd worden maar enkel bewerkt met niet-kerende grondbewerking;
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen een maand afgevoerd, tenzij in het beheerplan (zie eerste punt) gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen;
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het [Protocol Chemische bestrijding](#) bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op de website van SCAN;
- Daar waar ploegen is toegestaan, mag ook een andere diepe grondbewerking worden toegepast;
- Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan, tenzij het gaat om een rand van tenminste 9 meter breed (pakket c, d, e of f) waarin kruiden of granen zijn ingezaaid. In dat geval is een bemesting met vaste mest toegestaan, indien dit passend is binnen het beheerplan (zie eerste punt);
- In goed overleg tussen deelnemer en veldmedewerker kunnen activiteiten tussentijds bijgesteld worden. Dit gebeurt op basis van nieuwe inzichten ten aanzien van het ecologisch doelbereik die gedurende de beheerperiode opgedaan worden door zowel deelnemer als het collectief. De deelnemers trekken in het collectief gezamenlijk op om inzichten en kennis op te doen en te delen.

Pakket Kruidenrijke akkerranden, verschillende breedtes

Samenstelling:

40%	Zomertarwe/Triticale/Zomergerst
11%	Vogelwikke
10%	Boekweit
7%	Blauwe lupine
7%	Borage
5%	Zonnebloem
2%	Witte klaver
3%	Rolklaver
3%	Klaproos
3%	Korenbloem
3%	Luzerne
2%	Rode klaver
2%	Bolderik
2%	Gele ganzenbloem

Prijs/kg: € 10.85/kg

Zaaiadvies: 25-30 Kg

Prijs/kg, excl. Btw, levering franco en in overleg.

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Praktische vragenronde

- *Gebiedscoördinatoren*
- *Akkervogelspecialist*
- *Natuurrijk Limburg*
- *Zaadmengsel leverancier*

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Praktisch vervolg leidt tot

Goede resultaten

Plattelands-
coöperatie

Peel & Maas regio

brug tussen boerderij en maatschappij

Rondvraag en sluiting

*Bedankt en veel succes voor een vogelrijk
jaar!*